

езды: пер. с нем. / И. Штраус. – М. Московский Конноспортивный клуб инвалидов, 2000. – 102 с.

References

1. Kolker I. A. Detskyi tserebralnyi paralitch. Instrumentalnaya diagnostika. Letchenye / I. A. Kolker, V. E. Mykhaylenko, I. P. Chmakova. – Odesa : Plaske, 2006. – 312 s.
2. Mukhin V. M. Fyzychna reabilitatsia: pidruchnyk / V. M. Mukhin – 3-e vyd., pereroblene ta dopovn. – K. : olimp. l-ra, 2000. – 422 s.
3. Pidgotovka maybutnikh sotcialnykh pratsivnykiv/sotcialnykh pedagogiv do profesyinoi dialnosti: kolektyvna monografija / L. V. Viktorova, T. I. Kovalchuk, O. B. Kochuk, C. O. Kubytskyi, O. V. Lapa, P. G. Luzan, O. V. Nakonetchna, O. M. Prokhortchuk, I. V. Sopivnyk, R. V. Sopivnyk, R. O. Tarasenko, N. T. Tverezovska. – K. : «TsP «Kompynt», 2016. – 589 s.
4. Chtraus I. Ipoterapiia. Neirofiziologitcheskoje letchenye s primeneniem verkhovoi iezdy: per. s. nem. / I. Chtraus. – M. Moskovskiy Konnosportivnyi klub invalidov, 2000. – 102 s.

СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ МЕТОДА ИППОТЕРАПИИ

Т. И. Ковальчук, К.О.Піддубняк

Аннотация. Проанализировано сущность категории «иппотерапия» в социально-педагогической науке как нетрадиционного метода, основанного на психо-сенсомоторному влиянии на субъекты реабилитационного лечения и социальной адаптации - больных детей с органическими поражениями нервной системы. Изучено и обобщено социально-педагогический опыт иппотерапевтического центра «Спирит». Доказано эффективность социально-педагогического метода иппотерапии с помощью методики «Карта наблюдений» Д. Скотта и теста Люшера. На примере социально-педагогического опыта иппотерапевтического центра «Спирит» обоснованно и экспериментально подтверждено эффективность метода иппотерапии при лечении детей с органическими поражениями нервной системы.

Ключевые слова: метод иппотерапии, верховая езда, реабилитация, реабилитационное лечение, социальная адаптация, иппотерапевтический центр.

SOCIAL AND EDUCATIONAL PRINCIPLES OF HIPPO THERAPY

T. I. Kovalchuk, K.O. Piddubnak

Abstract. The article analyzes the essence of "hippotherapy" category in social pedagogy as an unconventional method, founded on psychosensemotorical influence on the subjects of the treatment and social adaptation – children with nervous system organic disorder. Studies and generalizes from the experience, accumulated in hippotherapeutic center "Spirit" Proves the effectiveness of hippotherapy, as the social pedagogy method, using D. Scotts "The map of surveillance" and Luciers test. Effectiveness of said method in dealing with kids with nervous system organic disorder was experimentally validated with the example of "Spirit" center.

Keywords: method of hippotherapy, horseback riding, rehabilitation, social adaptation hippotherapeutic center.

УДК 37.378

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ – НЕОБХІДНА УМОВА ФОРМУВАННЯ СПІЛЬНОГО ОСВІТЬОГО ПРОСТОРУ

О.В. КУЧАЙ, доктор педагогічних наук

Національний авіаційний університет

E-mail: tetyanna@ukr.net

Анотація: У статті розглядається академічна мобільність – необхідна умова формування спільного освітнього простору. Висвітлюються види академічної мобіль-

© О.В. Кучай, 2017

ності в сучасних умовах. Показано, які є форми академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії у вітчизняних вищих навчальних закладах.

Ключові слова: академічна мобільність, освітній процес, студент.

Актуальність (Introduction). У сучасному суспільстві освіта і знання стають транскордонним та транснаціональним явищем. Формування єдиного світового освітнього простору відбувається через зближення підходів різних країн до організації освіти, а також через визнання документів про освіту інших країн. Загальноєвропейський простір вищої освіти й загальноєвропейський дослідницький простір утворюють сучасне європейське суспільство знань. Спільний європейський освітній простір, з одного боку, сприяє зростанню мобільності студентів та професорсько-викладацького складу, а з іншого – академічна мобільність є необхідною умовою формування самого спільного освітнього простору [1].

Академічна мобільність збільшує шанси людини на професійну самореалізацію, а також підвищує якість трудових ресурсів національної економіки. Вона стає відповіддю національних систем освіти на виклики глобального освітнього простору, жорстку конкуренцію на ринку освітніх послуг. Європейська Комісія зазначає, що навчання за кордоном повинне стати стандартним елементом університетської освіти [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Мобільності присвячено такі праці учених, як К. Абульханової-Славської, Б. Ананьєва, В. Астахової, С. Вербицької, П. Горностая, І. Завгороднього, І. Зимньої, В. Капустник, Н. Коваліско, О. Леонтьєва, А. Маркової та інЖ. Таланова, А. Татарнікова, І. Шпекторенко, Г. Щокін та ін.

Мета (Purpose). розкрити особливості академічної мобільності як необхідної умови формування спільного освітнього простору.

Методи (Methods). У процесі дослідження для досягнення мети застосовано комплекс методів, зокрема аналіз, синтез, узагальнення, вивчення передового педагогічного досвіду.

Результати дослідження та їх обговорення (Results). Передусім вважаємо за доцільне зазначити, що просування академічної мобільності студентів, професорсько-викладацького складу та співробітників вищих навчальних закладів є одним з ефективних інструментів підвищення якості освіти та конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Як свідчить дослідження А. Іщенка, за одним із міжнародних показників – рівнем залученості до вищої освіти (Gross Enrolment Ratio, GER – відсоток, який становить кількість осіб, що здобувають вищу освіту незалежно від їхнього віку, загальної кількості осіб, які мають типовий для здобуття вищої освіти вік), Україна посідає одне з чільних місць серед країн Центральної і Східної Європи (73 %). Науковець цілком справедливо наголошує, що по-справжньому об'єктивним критерієм якості вищої освіти тієї чи іншої країни є кількість студентів з інших країн, що навчаються в її ВНЗ [2].

Аналіз джерел на електронних і паперових носіях свідчить про те, що в сучасних умовах виокремлюються такі види АМ: внутрішня і зовнішня; внутрішньоуніверситетська, внутрішньодержавна, міжнародна; інституціональна, програмна; дистанційна; коротко- й довготривала (залежить від терміну навчання); горизонтальна (на певний строк під час навчання) та вертикальна (з метою здобуття наступного академічного чи наукового ступеня).

Важливого значення набуває те, що право на участь у програмах академічної мобільності матимуть студенти освітніх рівнів молодшого бакалавра та бакалавра (починаючи з другого курсу), спеціаліста, магістра, особи, які здобувають наукові ступені доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники. Слід додати, що серед форм академічної мобільності для студентів

ВНЗ найбільш перспективними є навчання за програмами студентського обміну у вищому навчальному закладі-партнері, навчання за спільними освітніми програмами, мовні й наукові стажування, навчальна (дослідницька, виробнича) практика, участь у літніх школах, конференціях, семінарах та ін. Водночас формами академічної мобільності для осіб, які здобувають наукові ступені доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників є участь у семінарах, наукових школах, конференціях та ін.; участь у спільних проектах; участь в освітній діяльності приймаючої сторони; вивчення досвіду приймаючої сторони; встановлення партнерських відносин тощо.

Передбачається, що фінансування учасників освітнього процесу, які реалізують право на АМ у вищих навчальних закладах-партнерах, здійснюватиметься за рахунок коштів міжнародних фондів, установ, організацій, фізичних або юридичних осіб відповідно до домовленостей між учасниками академічної мобільності. Проектом положення також визначені інші особливості участі у програмах академічної мобільності в Україні та поза її межами [2].

Академічна мобільність університету реалізується з метою:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників університету на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів закладів-партнерів.

Основними видами академічної мобільності є: *ступенева мобільність* — навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше вищих навчальних закладів; *кредитна мобільність* — навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів ЄКТС та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у вищому навчальному закладі постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії у вітчизняних вищих навчальних закладах, є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування [3].

Реальні масштаби включення української молоді в процеси міжнародної академічної мобільності на сьогоднішній день є незначними. Не існує систематичних даних про характер, структуру, мотиви та фактори міжнародної академічної мобільності української молоді, а отже немає наукової бази для прогнозування тенденцій та наслідків даного процесу в українських реаліях. Це, безумовно, ускладнює процес розробки та прийняття важливих управлінських рішень з питань міжнародних зв'язків у сфері освіти, провокує непослідовність проведення в країні науково-освітніх реформ. Попередній аналіз міжнародної академічної мобільності свідчить про те, що відтворення та підтримка стійкості цього процесу відбувається на трьох 4 рівнях: макрорівні (на рівні країн, укладених угод між ними), мезорівні (між певними організаціями) та мікрорівні (персональними мережами між тими, хто вже навчається за кордоном та потенційними учасниками

міжнародної академічної мобільності) [4].

Висновки і перспективи (Discussion). Аналіз дослідницьких матеріалів дає підстави стверджувати, що академічна мобільність є невід'ємним складником неперервної освіти / освіти впродовж життя, що безпосередньо пов'язана з економікою і ринком праці. У цьому контексті перспективним є розроблення «випереджувальних» освітніх програм, які відповідають запитам ринку праці, суспільства й світовим стандартам. Міжнародна академічна мобільність студентів, аспірантів, викладачів та інших співробітників ВНЗ України реалізується в рамках міжнародних міжвузівських угод, а також спільних освітніх програм, регулюється угодами про академічне і наукове співробітництво із зарубіжними навчальними установами, закладами охорони здоров'я та міжнародними організаціями. Формуванню мобільності особистості сприяє впровадження процедур взаємного визнання термінів навчання і навчальних дисциплін, результатів оцінювання навчальних досягнень, індивідуалізація освітніх траєкторій, створення сприятливих організаційних умов для навчання за межами свого навчального закладу, а також відповідне нормативно-правове, матеріально-технічне, кадрове, інформаційне, психолого-педагогічне забезпечення.

Серед перспектив подальшого вивчення проблеми – взаємозв'язок академічної мобільності зі стимулюванням експорту й імпорту освітніх послуг країни, формування й розвитку мобільності професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, європейський досвід формування академічної мобільності студентів [2].

Список використаних джерел

1. Здіорук С. І., Богачевська І. В. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1421/>
2. Маггламова К. Г. Академічна мобільність – невід'ємна складова освіти впродовж життя // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – № 14. – С. 230-234.
3. Академічна мобільність студентів – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://kpi.ua/document_academic_mobility
4. Міжнародна академічна мобільність молодих учених Дніпропетровщини як прояв глобалізаційних процесів у сучасному світі: монографія / М.О. Шевчук, С.Ф. Власов, Л.О. Колісник, Р.М. Безус, М.В. Мосьондз; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2014. – 42 с.

References

1. Zdioruk, S.I., Bohachevsky, I.V. - Electronic resource. - Access: <http://www.niss.gov.ua/articles/1421/>
2. Mahrlamova, C.G. Academic mobility - an integral part of lifelong education // *Scientific Journal of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy.* № 14. 230-234.
3. Academic mobility of students. [Academic student mobility] Electronic resource. - Access: http://kpi.ua/document_academic_mobility
4. Shevchuk, M.O., Vlasov, S.F., Kolesnik, L.A., Bezus, R.M., Mosondz, N.V. (2014) International academic mobility of young scientists Dnipropetrovsk as a manifestation of globalization in the modern world: monograph [International Academic Mobility of Young Scientists of Dnipropetrovsk Region as a Manifestation of Globalization Processes in the Modern World: Monograph]. D. : NSU, 42.

АКАДЕМИЧЕСКАЯ МОБИЛЬНОСТЬ - НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОСТРАНСТВА

О. В. Кучай

Аннотация. В статье рассматривается академическая мобильность - необходимое условие формирования общего пространства. Освещаются виды академической мобильности в современных условиях. Показано, которые являются формы ака-

демической мобильности для участников образовательного процесса, получают образовательные степени бакалавра, магистра и доктора философии в отечественных высших учебных заведениях.

Ключевые слова: академическая мобильность, образовательный процесс, студент.

ACADEMIC MOBILITY - A PREREQUISITE FOR THE FORMATION OF COMMON EDUCATIONAL SPACE

O.V. Kuchai

Abstract. In the article the academic mobility - a prerequisite for the common educational space. Highlights the types of academic mobility in the modern world. It is shown that there are forms of academic mobility for participants in the educational process, acquiring education bachelor's, master's and Ph.D. in domestic universities.

Analysis of the research materials give grounds to assert that academic mobility is an essential component of continuing education / lifelong learning, which is directly linked to the economy and the labor market. In this context, the promising development of "proactive" educational programs that meet the needs of the labor market, society and world standards. International academic mobility of students, teachers and other university staff implemented by Ukraine within international interuniversity agreements and joint educational programs governed by agreements on academic and scientific cooperation with foreign educational institutions, healthcare institutions and international organizations. The formation of the mobility of individual contributes to the implementation procedures of mutual recognition of terms of training and disciplines, results of evaluation of educational achievements, individualization of educational trajectories, creating favorable institutional environment for learning outside of your school and the appropriate regulatory, logistics, personnel, information, psychological and pedagogical support.

Among the prospects for further study of the problem - the relationship of academic mobility incentive import and export of educational services of the country, formation and development of mobility of professors of higher educational institutions, the European experience of forming academic mobility of students.

Keywords: academic mobility, educational process, student.

УДК 378:355:355.45

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОМУ СКЛАДУ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ НЕСТАНДАРТНИХ СИТУАЦІЙ В ПУНКТАХ ПРОПУСКУ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН

О. В. ЛЕМЕШКО, старший викладач кафедри англійської мови
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

E-mail: lemeshkolia@mail.ru

Анотація: У статті проаналізовано погляди сучасних науковців, які розробляли у своїх дослідженнях методичні рекомендації щодо формування різних якостей у майбутніх офіцерів-прикордонників. Також автором розроблені методичні рекомендації науково-педагогічному складу Національної академії Державної прикордонної служби (НАДПСУ) України щодо формування професійної готовності у майбутніх офіцерів-прикордонників до локалізації нестандартних ситуацій в пунктах пропуску через державний кордон (ДК). Дані методичні рекомендації будуть сприяти розвитку необхідних професійних якостей у майбутніх офіцерів-прикордонників щодо виконання ними завдань з охорони та оборони ДК.

© О.В. Лемешко, 2017